

О‘ЗBEK ESTRADA SAN’ATIDA SHERALI JURAEVNING QO‘SHIQLARINING AHAMIYATI

Sherali Jo‘raev nomidagi musiqa va san‘at oliy
maktabi “Estrada vokal artisti” yetakchi o‘qituvchisi
Mamatxojayev Azizbek Akramovich

Annotatsiya: Ushbu maqola o‘zbek estrada san‘atida Sherali Jo‘rayevning qo‘shiqlarining o‘rni va ahamiyatini tahlil qiladi. Sherali Jo‘rayev o‘zbek musiqasining yorqin namoyandasi sifatida tanilgan va uning ijodi o‘zbek xalqining madaniy merosiga katta hissa qo‘shgan. Maqolada uning qo‘shiqlarining mavzulari, uslubi, xalq orasida qozongan shuhrati va o‘zbek estrada san‘atiga ta’siri ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: qo‘shiq, tarix, madaniyat, qadriyat, sadoqat, adolat, ma’rifat

THE IMPORTANCE OF SHERALI JURAEV'S SONGS IN UZBEK POP ART

Mamatkhodzhayev Azizbek Akramovich,
leading teacher of the “pop vocal artist ” of the
Sherali Zhuraev Higher School of music and arts

Annotation: this article analyzes the role and significance of Sherali Zhurayev's songs in Uzbek pop art. Sherali Zhurayev is known as a bright exponent of Uzbek music, and his work has contributed significantly to the cultural heritage of the Uzbek people. The article examines the themes of his songs, his style, his fame among the people, and his influence on Uzbek pop art.

Keywords: song, History, Culture, value, loyalty, justice, enlightenment

ЗНАЧЕНИЕ ПЕСЕН ШЕРАЛИ ДЖУРАЕВА В УЗБЕКСКОМ ЭСТРАДНОМ ИСКУССТВЕ

Ведущий преподаватель Высшей школы

музыки и искусств им. Шерали
Джураева “артист эстрадного вокала”
маматходжаев Азизбек Акрамович

Аннотация: В данной статье анализируется место и значение песен Шерали Джураева в узбекском эстрадном искусстве. Шерали Джураев известен как яркий представитель узбекской музыки, и его творчество внесло большой вклад в культурное наследие узбекского народа. В статье будут рассмотрены темы, стиль его песен, его известность среди народа и его влияние на узбекское эстрадное искусство.

Ключевые слова: песня, история, культура, ценность, верность, справедливость, просвещение

Kirish

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning madaniyat va san'at sohasiga qaratayotgan e'tibori, bu borada qabul qilingan qarorlar va farmonlar milliy madaniyatni rivojlantirish, uni xalqaro miqyosda targ'ib qilish uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda.

Sherali Jo'rayev o'zbek estrada san'atida o'ziga xos o'ringa ega bo'lgan san'atkorlardan biridir. Uning qo'shiqlari nafaqat o'zbekistonliklar, balki butun Markaziy Osiyo mintaqasida ham mashhurdir. Sherali Jo'rayevning ijodi o'zbek xalqining tarixi, madaniyati, urf-odatlarini va qadriyatlarini o'zida mujassam etgan. Uning qo'shiqlari orqali o'zbek xalqining ruhiyati, orzu-umidlari va dardlari aks etgan¹.

Sherali Jo'rayevning qo'shiqlari turli mavzularni qamrab oladi. Uning ijodida vatanparvarlik, insonparvarlik, muhabbat, sadoqat, do'stlik, adolat, ma'rifat kabi mavzular asosiy o'rinni egallaydi. Uning "O'zbekim", "Vatanim", "Men nechun

¹ [Sherali Jo'rayev - Wikipedia](https://ru.wikipedia.org/wiki/Шерали_Джураев)

sevaman O'zbekistonni", "Birinci muhabbatim" kabi qo'shiqlari o'zbek xalqining qalbida alohida o'rin egallagan².

Vatanparvarlik: Sherali Jo'rayevning vatanparvarlik ruhidagi qo'shiqlari o'zbek xalqining vataniga bo'lgan muhabbatini, sadoqatini va g'ururini ifodalaydi. Uning "O'zbekim" qo'shig'i o'zbek xalqining madaniyatini, tarixini va qadriyatlarini ulug'laydi.

Muhabbat: Sherali Jo'rayevning muhabbat haqidagi qo'shiqlari insoniy tuyg'ularning eng nozik va go'zal qirralarini ochib beradi. Uning "Birinci muhabbatim", "Oshiqlar" kabi qo'shiqlari sevgi izhori, sadoqat va ayriliq dardini ifodalaydi.

Ijtimoiy mavzular: Sherali Jo'rayevning ijodida ijtimoiy mavzular ham muhim o'rin egallaydi. Uning qo'shiqlari adolatsizlik, zulm, jaholat kabi illatlarga qarshi kurashga chorlaydi. Uning "Inson qadri", "Adolat istab" kabi qo'shiqlari jamiyatlardagi muammolarni ko'tarib chiqadi va ularni hal qilishga undaydi.

Sherali Jo'rayevning qo'shiqlari o'ziga xos uslubga ega. Uning ijodida o'zbek xalq musiqasining an'analari zamonaviy estrada yo'nalishlari bilan uyg'unlashgan. Uning qo'shiqlarida milliy cholg'u asboblari (dutor, tanbur, nay, doira) keng qo'llaniladi. Sherali Jo'rayevning ovozi kuchli, ta'sirchan va o'ziga xos tembrga ega. Uning qo'shiqlari tinglovchilarga kuchli emotsional ta'sir ko'rsatadi.

Sherali Jo'rayev o'zbek xalqining sevimli san'atkoriga aylangan. Uning qo'shiqlari xalq orasida keng tarqalgan va ko'plab avlodlar tomonidan sevib tinglanadi. Sherali Jo'rayevning konsertlari doimo muxlislar bilan gavjum bo'ladi. Uning qo'shiqlari o'zbek xalqining to'y-hashamlari, bayramlari va boshqa tadbirlarida doimo yangraydi.

Sherali Jo'rayev o'zbek estrada san'atiga katta ta'sir ko'rsatgan. U o'zining ijodi bilan o'zbek musiqasining rivojlanishiga hissa qo'shgan. Sherali Jo'rayevning qo'shiqlari ko'plab yosh san'atkorlar uchun ilhom manbai bo'lgan. Uning uslubi va

² [Шерали Жўраев. «Ўзбегим»нинг яралиш тарихи](#)

ijro mahorati o'zbek estrada san'atida yangi yo'nalishlarning paydo bo'lishiga sabab bo'lgan.

Sherali Jo'raevning xalq orasidagi obro'si va hurmati "El-yurt hurmati" ordeni bilan ham tasdiqlangan. Bu orden unga xalqning mehrini qozonganligi, san'ati orqali el-yurtning birligini mustahkamlashga xizmat qilganligi uchun berilgan. "El-yurt hurmati" ordeni Sherali Jo'raevning xalq ardog'idagi san'atkor ekanligini yaqqol namoyon etadi.

Sherali Jo'rayev o'zbek estrada san'atining yorqin namoyandasi sifatida o'zbek xalqining madaniy merosiga katta hissa qo'shgan. Uning qo'shiqlari vatanparvarlik, insonparvarlik, muhabbat, sadoqat kabi mavzularni qamrab oladi va o'zbek xalqining ruhiyatini, orzu-umidlarini va dardlarini aks ettiradi. Sherali Jo'rayevning ijodi o'zbek estrada san'atiga katta ta'sir ko'rsatgan va ko'plab yosh san'atkorlar uchun ilhom manbai bo'lgan. Uning qo'shiqlari o'zbek xalqining qalbida abadiy saqlanib qoladi.

Sherali Jo'raevning mukofotlari va unvonlari uning san'at sohasidagi ulkan xizmatlarini, Vatanga bo'lgan muhabbatini va xalq orasidagi obro'sini aks ettiradi. Uning ijodi o'zbek san'atining oltin fondidan joy olgan va kelajak avlodlar uchun ibrat bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, Sherali Jo'raev o'zbek milliy san'ati va madaniyatini rivojlantirishga beqiyos hissa qo'shgan buyuk san'atkordir. Uning ijodi, Vatanga bo'lgan muhabbati va xalq orasidagi obro'si davlatimiz tomonidan munosib taqdirlangan. Sherali Jo'raevning mukofotlari va unvonlari uning san'at sohasidagi ulkan xizmatlarini, Vatanga bo'lgan sadoqatini va xalq ardog'idagi san'atkor ekanligini yaqqol namoyon etadi. Uning nomi va ijodi o'zbek san'ati tarixida abadiy qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. [Sherali Jo'rayev - Wikipedia](#)
2. [Шерали Жўраев. «Ўзбегим»нинг яралиш тарихи](#)
3. Botirova X.T. Specific characteristics of the development of spiritual - moral qualities of students // Frontline Social Sciences and History Journal, 3(06), <https://doi.org/10.37547/social-fsshj-03-06-04-P. 20-30>

4. Botirova X.T. Theoretical fundamentals of development of people's instruments and performing arts in Uzbekistan // International Journal of Early Childhood Special Education // (INT-JECSE) DOI: 10.9756/INT-JECSE/V14I2.657 ISSN: 1308-5581 Vol 14, Issue 02 2022 -P. 5841-5846.